นิยายฝึกทักษะทนาย

03

ศาลนี้มีคำถาม

เล่มที่ 3

ก่อนศาลพิพากษา

ทักษะที่ฝึก ลายมือชื่อแท้ กับเจตนาที่ต้องพิสูจน์

ทนายกรณ์ ศิริย์

ศาลนี้มีคำถาม

เล่ม 3

ก่อนศาลพิพากษา

ลายมือชื่อเป็นของพ่อ แล้วเจตนาขายที่ดินเป็นของใคร

นวนิยาย · นิยายพร้อมบทฝึกทักษะทนาย

ทนายกรณ์ ศิริย์

ข้อมูลหนังสือ

ศาลนี้มีคำถาม เล่ม 3 ก่อนศาลพิพากษา

ผู้เขียน ทนายกรณ์ ศิริย์

ฉบับดิจิทัล เผยแพร่ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน 2569

ราคา 199 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ห้ามคัดลอก ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่ส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบใด โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้เขียน เว้นแต่การกระทำที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น การอ้างอิงบางตอนตามสมควรเพื่อการวิจารณ์ การศึกษา หรือการรายงานข่าว โดยระบุที่มา

จัดทำและจัดจำหน่ายโดยผู้เขียน

ภาพบุคคลบนปกเป็นภาพประกอบ ไม่ใช่ภาพผู้เขียนหรือบุคคลจริง

หมายเหตุถึงผู้อ่าน

นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องแต่ง ตัวละคร สำนักงาน บริษัทและนิติบุคคล คดี และเหตุการณ์ทั้งหมดเป็นเรื่องสมมติ ไม่ได้มาจากคดีหรือลูกความของผู้เขียน ชื่อจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานใช้เป็นฉากเท่านั้น บุคลากรและเหตุการณ์ในหน่วยงานเหล่านั้นเป็นเรื่องแต่ง หากชื่อหรือรายละเอียดใดคล้ายบุคคล นิติบุคคล หน่วยงาน หรือเหตุการณ์จริง เป็นความบังเอิญ

ฉากถามพยาน คำพิพากษา กล่องแกะเกมทนาย และแบบฝึกเขียนขึ้นเพื่อการเรียนรู้ ขั้นตอนทางกฎหมายในเรื่องถูกย่อและจัดลำดับให้เข้ากับการเล่าเรื่อง จึงอาจไม่ครบหรือไม่ตรงกับขั้นตอนจริงทุกประการ ตัวบทที่อ้างถึงควรตรวจกับฉบับที่ใช้บังคับในวันที่นำไปใช้

เนื้อหาในเล่มไม่ใช่คำแนะนำทางกฎหมาย ผู้ที่มีปัญหาทางกฎหมายในเรื่องจริงควรปรึกษาผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย

สารบัญ

บทนำ ลายมือชื่อของคนตาย 7

ภาคหนึ่ง เอกสารที่ไม่มีใครเคยเห็น 11

บทที่ 1 ที่ดินเจ็ดไร่ของพ่อ 12

บทที่ 2 พยานในช่องสุดท้าย 34

บทที่ 3 คนที่เห็น แต่ไม่ได้อ่าน 56

ภาคสอง คำถามก่อนขึ้นศาล 78

บทที่ 4 คนที่รู้ว่าที่ดินถูกขายแล้ว 79

บทที่ 5 หนังสือมอบอำนาจสองฉบับ 104

บทที่ 6 ก่อนศาลอนุญาตให้ถาม 123

ภาคสาม ศิลปะการถามติง 147

บทที่ 7 พยานที่เห็นลายมือชื่อ แต่ไม่เห็นข้อความ 148

บทที่ 8 คนถือกล้อง 168

บทที่ 9 ถามติงเพื่อรักษาข้อเท็จจริง 190

ภาคสี่ เงินที่ไม่มีใครยอมรับ 214

บทที่ 10 ใบรับเงินที่คนตายลงชื่อ 215

บทที่ 11 เงินที่ไม่มีใครรับ 242

บทที่ 12 คำถามที่เปลี่ยนคำแถลง 263

ภาคห้า หนี้ที่ยืมชื่อคนตาย 284

บทที่ 13 สัญญากู้ที่ผู้กู้ไม่ได้เงิน 285

บทที่ 14 ลายมือชื่อที่ไม่มีใครปลอม 307

บทที่ 15 เอกสารที่ยังถามไม่ได้ 327

ภาคหก พยานที่ทำให้คดีเปลี่ยน 350
บทที่ 16 ตรารับเอกสารที่ไม่มีใครอธิบาย 351
บทที่ 17 พยานฝ่ายโจทก์ที่ไม่ช่วยโจทก์ 372
บทที่ 18 ถามติงครั้งสุดท้าย 391

ภาคเจ็ด คนที่ซื้อโดยอ้างว่าไม่รู้ 412
บทที่ 19 ผู้ซื้อที่ได้รับหนังสือคัดค้าน 413
บทที่ 20 นิติบุคคลที่บอกว่าไม่รู้เรื่อง 438
บทที่ 21 หลักฐานที่ช่วยจำเลยมากที่สุด 458

ภาคสุดท้าย ลายมือชื่อที่พูดแทนคนไม่ได้ 479
บทที่ 22 บัญชีหนี้ที่ลงชื่อแล้ว 480
บทที่ 23 คำถามสุดท้ายของธาม 499
บทที่ 24 ก่อนศาลพิพากษา 514
ปัจฉิมบท เรื่องของพ่อทั้งสองด้าน 543
บทส่งท้ายจากผู้เขียน 10 บทเรียนจากคดีที่ดินของประยูร 547
อ่านต่อ ศาลนี้มีคำถาม เล่ม 4: คดีที่ศาลเคยยกฟ้อง 550
สารบัญบทฝึกทักษะทนาย 551
แหล่งอ้างอิงและขอบเขตกฎหมาย 555
เกี่ยวกับผู้เขียน 558
นิยายชุด ศาลนี้มีคำถาม 560
ฝึกทักษะในห้องพิจารณาต่อ 561

บทนำ

ลายมือชื่อของคนตาย

ทักษะในบทนี้ แยกการเห็นคนลงชื่อออกจากการรู้ว่าเขายินยอมอะไร

ศาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่
เวลา 10.46 น.

“พยานเห็นเฉลิมนำเอกสารให้ประยูร”

“ครับ”

“ขณะเฉลิมนำเอกสารมา พยานยืนอยู่ตรงไหน”

“ข้างเตียง”

“ห่างจากประยูรประมาณเท่าไร”

“เมตรกว่า ๆ”

“พยานเป็นผู้ถือเอกสารหรือไม่”

“ไม่ใช่”

“ใครถือ”

“เฉลิม”

“พยานได้อ่านเอกสารก่อนส่งให้ประยูรหรือไม่”

“เห็นข้อความบางส่วน”

“อ่านครบทุกหน้า?”

“ไม่ได้อ่านทุกบรรทัด”

ทนายโจทก์ก้มดูเอกสารในมือก่อนถามต่อ

“อ่านช่องเรื่องที่มอบอำนาจหรือไม่”

พยานนิ่ง

ผู้พิพากษาเงยหน้าขึ้น

“อ่านครับ”

“พยานจำได้ว่าช่องดังกล่าวระบุเรื่องอะไร”

“ขายที่ดิน”

“มีข้อความให้รับเงินแทนด้วยหรือไม่”

พยานขมวดคิ้ว

“ผมจำไม่ได้”

“มีชื่อผู้ซื้อหรือไม่”

“จำไม่ได้”

ห้องพิจารณาเงียบลง

คำตอบนี้คือสิ่งที่ทนายโจทก์รอ มันแยกข้อเท็จจริงออกเป็นสองเรื่อง

ผู้มอบอำนาจลงลายมือชื่อจริงหรือไม่

กับ

ผู้มอบอำนาจยินยอมให้ขายที่ดินตามข้อความในเอกสารจริงหรือไม่

สองคำถามนี้อาจมีคำตอบคนละอย่าง

ทนายโจทก์ถามค้านต่ออีกหลายข้อ

ทนายฝ่ายจำเลยลุกขึ้น

“ขออนุญาตศาลถามติงครับ”

ผู้พิพากษาพยักหน้า

ในช่วงถามติง พยานยังมีรายละเอียดที่ต้องอธิบาย

รอยพับบนกระดาษ

รอยปากกาสีน้ำเงินที่จำได้

สิ่งเหล่านี้อาจช่วยยืนยันว่าเขาเห็นเอกสารฉบับใด แต่จะยืนยันได้หรือไม่ว่าข้อความในนั้นไม่เคยเปลี่ยนแปลง

ธามมองชายในคอกพยานอีกครั้ง

มนัส

ศาลนี้มีคำถาม · เล่มที่ 3

ภาคหนึ่ง

เอกสารที่ไม่มีใครเคยเห็น

บทที่ 1

ที่ดินเจ็ดไร่ของพ่อ

ทักษะในบทนี้ แยกปัญหาคดีที่ดินออกเป็นชั้นก่อนตั้งคำถาม

สำนักงานกฎหมายธาม
พ.ศ. 2569 เวลา 09.25 น.

“ดิฉันอยากได้ที่ดินของพ่อคืนค่ะ”

หญิงวัย 67 ปีพูดทันทีที่นั่งลง

เธอชื่อ **วาสนา อินทร์คำ**

ผมหงอกเกือบทั้งศีรษะ สวมเสื้อผ้าฝ้ายสีกรมท่า บนตักมีกระเป๋าผ้าเก่าอัดแน่นด้วยเอกสาร

ธามนั่งตรงข้าม พิมพ์ชนกนั่งข้างโต๊ะพร้อมสมุดบันทึก

บนโต๊ะมีแฟ้มที่พิมพ์ชนกเปิดรับเรื่องไว้ตั้งแต่สัปดาห์ก่อน ข้างในมีสำเนาหนังสือมอบอำนาจหนึ่งฉบับที่วาสนาส่งมาให้ดูล่วงหน้า

วันนี้เป็นครั้งแรกที่เขาได้ฟังเรื่องจากปากเจ้าของเรื่อง และได้เทียบสำเนานั้นกับเอกสารที่เธอถือมาเอง

“ที่ดินอยู่ที่ไหนครับ”

“อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่”

“ขนาดเท่าไร”

“เจ็ดไร่สองงานค่ะ”

“มีโฉนดหรือไม่”

“มีค่ะ”

“ชื่อเจ้าของที่ดินคือใคร”

“พ่อดิฉัน”

“ชื่ออะไร”

“ประยูร อินทร์คำ”

“ปัจจุบันท่านยังมีชีวิตอยู่หรือไม่”

วาสนาก้มหน้า

“เสียแล้วค่ะ”

ธามวางปากกา

“เสียเมื่อไรครับ”

“เดือนกุมภาพันธ์ปีนี้”

“ผมเสียใจด้วยครับ”

วาสนาพยักหน้า ธามรอจนเธอพร้อมจะพูดต่อ

“คุณบอกว่าอยากได้ที่ดินคืน หมายความว่าตอนนี้ชื่อในโฉนดไม่ใช่ชื่อคุณพ่อแล้ว?”

“ใช่ค่ะ”

“เปลี่ยนไปตั้งแต่เมื่อไร”

“ปลายปี 2568”

“ก่อนคุณพ่อเสียชีวิต”

“ค่ะ”

“โอนให้ใคร”

“คนที่ดิฉันไม่รู้จัก”

“ชื่ออะไรครับ”

วาสนาเปิดกระเป๋า หยิบสำเนาโฉนดกับรายการจดทะเบียนออกมา

ธามไล่ดูช่องผู้รับโอน

จิรภัทร วงศ์ชัย

“คุณรู้จักบุคคลนี้หรือไม่”

“ไม่เคยรู้จักค่ะ”

“รู้จักจากที่ไหน”

“ตอนขอคัดเอกสารจากสำนักงานที่ดิน”

“คุณทราบได้อย่างไรว่าที่ดินถูกโอน”

“มีคนเข้ามาสำรวจที่ค่ะ”

“ใคร”

“คนของบริษัทอสังหาริมทรัพย์”

“เขามาทำอะไร”

“บอกว่าจะวัดที่เพื่อทำโครงการ”

“คุณถามเขาหรือไม่ว่าใครเป็นเจ้าของ”

“ถามค่ะ”

“เขาตอบว่าอย่างไร”

“บอกว่าบริษัทกำลังจะซื้อที่ดินต่อจากเจ้าของคนใหม่”

ธามเปิดรายการจดทะเบียน กรรมสิทธิ์โอนจากประยูรไปยังจิรภัทรในเดือนธันวาคม 2568 โดยใช้หนังสือมอบอำนาจประกอบการจดทะเบียน

วาสนามองเอกสาร

“คุณทนาย”

“ครับ”

“พ่อดิฉันไม่มีทางขายที่ดินแปลงนี้”

“เพราะอะไร”

“พ่อบอกมาตลอดว่าจะเก็บไว้ให้ลูกหลาน”

“คุณมีเอกสารหรือพินัยกรรมเกี่ยวกับเรื่องนั้นหรือไม่”

“ไม่มีค่ะ”

“เคยโอนให้คุณหรือยัง”

“ไม่เคย”

“เคยทำสัญญาจะให้ไว้หรือไม่”

“ไม่มีค่ะ”

ธามจด

“ถ้าอย่างนั้นเรื่องที่พ่อเคยพูดว่าจะเก็บที่ดินไว้ เป็นข้อมูลที่ต้องนำมาประกอบกับพฤติการณ์อื่น แต่ยังไม่ใช่หลักฐานว่าท่านไม่สามารถขายที่ดินได้”

วาสนานิ่ง

“หมายความว่าพ่อมีสิทธิขาย?”

“ถ้า ท่าน เป็นเจ้าของ มี ความสามารถ ทำการ และ มีการแสดงเจตนาที่ชอบด้วยกฎหมาย ก็อาจจำหน่ายทรัพย์สินของตนได้ครับ แต่ต้องตรวจว่าการโอนครั้งนี้เกิดจากเจตนาของท่านจริงหรือไม่”

“แต่พ่อดิฉันไม่ได้ไปสำนักงานที่ดิน”

“คุณทราบได้อย่างไร”

“ช่วงทำหนังสือมอบอำนาจพ่อนอนโรงพยาบาลค่ะ ส่วนวันโอนท่านเพิ่งกลับมาพักที่บ้าน ดิฉันอยู่กับท่าน”

“คุณมีหลักฐานเกี่ยวกับช่วงที่เข้ารักษาหรือไม่”

“มีใบรับรองการรักษา”

ธาม รับ ใบรับรอง การรักษา มา วาง ข้าง สำเนา หนังสือมอบอำนาจ คนที่ไปสำนักงานที่ดินเองไม่ได้ก็มอบอำนาจให้คนอื่นไปแทนได้ หนังสือแบบนี้มีไว้เพื่อการนั้น

“ในเอกสารการโอนระบุว่าคุณพ่อมอบอำนาจให้บุคคลใด”

พิมพ์ชนกเปิดเอกสารอีกแผ่น

“ชื่อเฉลิมค่ะ”

ธามอ่าน

เฉลิม คำแสน

เป็นผู้รับมอบอำนาจให้จดทะเบียนขายที่ดินแทนประยูร

“คุณรู้จักเฉลิมหรือไม่”

“รู้จักค่ะ”

“เป็นใคร”

“คนที่เคยมาช่วยพ่อจัดการเรื่องที่ดิน”

“ช่วยอย่างไร”

“เคยพาพ่อไปติดต่อสำนักงานที่ดินเรื่องแนวเขต”

“เคยได้รับมอบอำนาจจากคุณพ่อมาก่อนหรือไม่”

“เคยค่ะ”

ปากกาของธามค้างอยู่กลางบรรทัด

“เรื่องอะไรครับ”

“เรื่องรังวัด”

“มีหนังสือมอบอำนาจ?”

“มีค่ะ”

“คุณพ่อเป็นคนลงชื่อเองหรือไม่”

“ดิฉันคิดว่าใช่”

“คุณเคยเห็นลงชื่อด้วยตนเอง?”

“ไม่เคยค่ะ”

เฉลิมอาจเป็นคนที่ประยูรไว้ใจจริง แต่อำนาจจัดการเรื่องรังวัดกับอำนาจขายที่ดินเป็นคนละเรื่อง ต้องแยกดูทีละฉบับ

1. ลายมือชื่อที่เหมือนของจริง

พิมพ์ชนกเปิดสำเนาหนังสือมอบอำนาจที่วาสนานำมา

“พี่ธาม”

“ว่าไง”

“ลายมือชื่อดูเหมือนกันเลยค่ะ”

เธอวางเอกสารสองฉบับเทียบกัน

ฉบับแรกเป็นหนังสือมอบอำนาจเรื่องรังวัด

ฉบับที่สองเป็นหนังสือมอบอำนาจประกอบการขายที่ดิน

ลายมือชื่อประยูรมีลักษณะใกล้เคียงกัน

“เราไม่ควรตัดสินความแท้ของลายมือชื่อด้วยการดูสำเนาสองฉบับเพียงอย่างเดียว”

“แต่คล้ายมากนะคะ”

“ใช่”

“ถ้าพ่อเป็นคนลงชื่อจริง เราก็แพ้หรือคะ”

ธามส่ายหน้า

“ไม่จำเป็น”

วาสนาเงยหน้า

“หมายความว่าอย่างไรคะ”

“ต้องตรวจทั้งความแท้ของลายมือชื่อ ความครบถ้วนของข้อความในเวลาลงชื่อ ขอบเขตอำนาจ และความสมัครใจในการมอบอำนาจ”

ธาม เปิด เอกสาร ขาย ที่ดิน มี ข้อความ ให้อำนาจ เฉลิม ดำเนินการ ขาย ที่ดิน แปลง ดังกล่าว และ ลงลายมือชื่อ แทน ผู้มอบอำนาจในเอกสารที่จำเป็นต่อการจดทะเบียน

ด้านล่างมีลายมือชื่อผู้มอบอำนาจ และชื่อพยานสองคน

คนแรก

จำนง สุขเกษม

คนที่สอง

มนัส พิทักษ์วงศ์

สายตาธามหยุดที่ชื่อนั้น

ชื่อเดียวกับที่เขาชี้ให้พิมพ์ชนกดูในสำเนา วันที่พวกเขาเพิ่งปิดแฟ้มคดีลลิตา

วันนั้นเขาเปิดสัญญาว่าจ้างคิวที คอนซัลท์จากแฟ้มคดีลลิตามาเทียบ ชื่อและนามสกุลตรงกัน แต่เขาบอกเธอว่าอาจเป็นคนละคน

วันนี้เอกสารที่วาสนานำมาตรงกับสำเนาฉบับนั้นทุกตัวอักษร

พิมพ์ชนกเห็นสีหน้าเขาเปลี่ยนไป

“พี่ธาม”

“ว่าไง”

“ชื่อเดียวกับที่พี่ชี้ในสำเนาวันนั้นใช่ไหมคะ มนัสคนเดียวกับคดีธนาและลลิตาหรือเปล่าคะ”

“ยังยืนยันไม่ได้ เหมือนที่ผมบอกไว้วันนั้น”

“แต่ทั้งชื่อทั้งนามสกุลตรงกันนะคะ”

“คนชื่อและนามสกุลซ้ำกันก็มี ยังต้องมีอย่างอื่นมายืนยัน”

ธามไล่ดูช่องพยานในสำเนาอีกครั้ง

สำเนาที่คัดมามีเพียงชื่อ นามสกุล และลายมือชื่อของพยาน ไม่มีเลขบัตรหรือที่อยู่ให้เทียบ

ต้องขอดูต้นฉบับและเอกสารประกอบ

เขาหันกลับไปหาวาสนา

“คุณรู้จักพยานสองคนนี้หรือไม่”

“จำนงรู้จักค่ะ”

“เป็นใคร”

“เพื่อนเก่าของพ่อ”

“แล้วมนัส”

“เคยได้ยินชื่อ”

“จากใครครับ”

“จากพ่อ”

“พ่อพูดถึงเขาว่าอย่างไร”

วาสนามองออกไปนอกหน้าต่าง

“พ่อบอกว่าไม่อยากให้คนชื่อนี้เข้ามายุ่งกับที่ดิน”

ห้องเงียบลง พิมพ์ชนกหยุดเขียน

“คุณจำได้หรือไม่ว่าพ่อพูดเมื่อไร”

“ประมาณปีก่อนเข้าโรงพยาบาลค่ะ”

“พูดในสถานการณ์ใด”

“มีคนมาขอซื้อที่ดิน”

“คนที่มาขอซื้อคือมนัสหรือไม่”

“ดิฉันไม่ได้เห็นค่ะ”

“แล้วคุณพ่อกล่าวชื่อมนัสเอง?”

“ค่ะ”

ธามจดคำของวาสนาตามที่เธอพูด แล้วเขียนกำกับไว้ท้ายบรรทัด

พ่อพูด วาสนาได้ยิน ไม่ได้เห็นคนที่มาขอซื้อ

2. วันที่คนมอบอำนาจอยู่โรงพยาบาล

ธามหยิบใบรับรองการรักษาขึ้นมา

“คุณวาสนาครับ”

“คะ”

“วันที่ในหนังสือมอบอำนาจคือวันที่ 12 ธันวาคม 2568”

“ค่ะ”

“คุณพ่ออยู่โรงพยาบาลวันนั้น?”

“ค่ะ”

“เข้ารักษาตั้งแต่เมื่อไร”

“วันที่ 9 ธันวาคม”

“ออกจากโรงพยาบาลเมื่อไร”

“วันที่ 18 ธันวาคม”

“มีการผ่าตัดหรือทำหัตถการหรือไม่”

“มีค่ะ”

“วันที่เท่าไร”

“วันที่ 12 ธันวาคม”

วันเดียวกับที่หนังสือมอบอำนาจระบุว่าทำขึ้น

“เวลาใด”

“ตอนเช้าค่ะ”

“มีเอกสารยืนยันเวลา?”

“มีบันทึกโรงพยาบาล”

“คุณอยู่กับคุณพ่อตลอดทั้งวันหรือไม่”

วาสนาส่ายหน้า

“ไม่ตลอดค่ะ”

“มีช่วงที่คุณไม่ได้อยู่กับท่าน?”

“มีค่ะ”

“คุณทราบหรือไม่ว่ามีบุคคลภายนอกเข้าเยี่ยมหรือเปล่า”

“ไม่ทราบค่ะ”

คนไข้ในโรงพยาบาลก็ลงชื่อในเอกสารได้ สิ่งที่ต้องรู้คือลงชื่อเวลาไหน ขณะนั้นรู้เรื่องและแสดงเจตนาได้แค่ไหน และใครเข้าไปพบ คำตอบต้องหาจากบันทึกทางการแพทย์และพยานแวดล้อม

“คุณพ่อรู้สึกตัวและสื่อสารได้ตามปกติในวันที่ 12 หรือไม่”

วาสนาเงียบ

“ตอนเช้าก่อนทำหัตถการยังพูดได้ค่ะ”

“หลังจากนั้น?”

“ง่วงและอ่อนเพลียมาก”

“คุณเป็นแพทย์หรือผู้ดูแลการรักษาหรือไม่”

“ไม่ใช่ค่ะ”

“ถ้าอย่างนั้นเราต้องให้ข้อมูลทางการแพทย์อธิบายสภาพของท่านในช่วงเวลาที่เกี่ยวข้อง”

วาสนาพยักหน้า

ธามเขียนลงสมุดสองบรรทัด

วันที่ 12 ธันวาคม ลงชื่อกี่โมง

ตอนลงชื่อ รู้เรื่องและแสดงเจตนาได้หรือไม่

พิมพ์ชนกชะโงกมาอ่าน

“แล้วเราต้องพิสูจน์ว่าเขาลงชื่อเวลาไหนใช่ไหมคะ”

“ใช่ และต้องตรวจว่าขณะนั้นมีข้อความอะไรอยู่ในเอกสาร”

3. ที่ดินไม่ได้ขายเพียงครั้งเดียว

ธามเปิดรายการจดทะเบียนในโฉนด

“คุณวาสนาครับ”

“คะ”

“หลังจากจิรภัทรรับโอน ที่ดินมีการโอนอีกครั้งหรือไม่”

“ดิฉันไม่แน่ใจค่ะ”

“เอกสารที่คุณนำมาเป็นรายการคัดเมื่อวันไหน”

วาสนาบอกวันที่ สำเนานี้คัดมาหลายวันแล้ว ระหว่างนั้นอาจมีการจดทะเบียนเพิ่ม ที่ดินอาจถูกโอนต่อไปแล้วก็ได้

“เราต้องขอตรวจรายการจดทะเบียนปัจจุบันให้ครบ”

“ถ้าที่ดินถูกขายต่อแล้วจะทำอย่างไรคะ”

“ต้องพิจารณาสิทธิของผู้รับโอนแต่ละราย ความสุจริต ค่าตอบแทน และฐานทางกฎหมายของการขอเพิกถอนหรือเรียกร้องสิทธิครับ”

“ดิฉันฟ้องเอาคืนได้ไหม”

“ต้องตรวจข้อเท็จจริงและฐานสิทธิให้ครบก่อน โดยเฉพาะเมื่อที่ดินเป็นของคุณพ่อและท่านเสียชีวิตแล้ว ต้องตรวจว่าคุณมีสิทธิฟ้องในฐานะใด รวมถึงทายาทอื่นและเรื่องผู้จัดการมรดกด้วย”

วาสนานิ่ง

“มีพี่น้องอีกสองคนค่ะ”

“ยังมีชีวิตอยู่ทั้งสองคน?”

“ค่ะ”

“เขาทราบเรื่องที่ดินหรือไม่”

“ทราบแล้ว แต่ยังไม่ได้ดำเนินการอะไร”

“คุณพ่อมีพินัยกรรมหรือไม่”

“เท่าที่ทราบไม่มีค่ะ”

“มีผู้จัดการมรดกที่ศาลตั้งแล้วหรือยัง”

“ยังไม่มีค่ะ”

ทายาทสามคนและยังไม่มีผู้จัดการมรดก ก่อนจะถึงคำถามว่าการโอนชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คดีนี้มีคำถามที่ต้องตอบก่อน ใครมีอำนาจและฐานสิทธิในการฟ้อง ต้องฟ้องใครบ้าง คำพิพากษาจึงจะมีผลตรงตามคำขอ และระยะเวลากับอายุความเหลือเท่าไร

ธามปิดแฟ้ม

“ก่อนผมให้ความเห็นว่าควรฟ้องอย่างไร ต้องตรวจเอกสารทะเบียนที่ดินฉบับปัจจุบันและประวัติการโอนทั้งหมดก่อนครับ”

“ดิฉันเข้าใจค่ะ”

4. คำถามที่ลูกความไม่อยากตอบ

ก่อนจบการสัมภาษณ์ ธามถามเรื่องหนึ่ง

“คุณวาสนาครับ”

“คะ”

“คุณพ่อเคยมีปัญหาหนี้สินหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินแปลงนี้หรือไม่”

เธอเงียบ

ธามรอ

“เคยค่ะ”

“เรื่องอะไร”

“มีคนมาขอยืมโฉนด”

“ใคร”

“เฉลิม”

“ยืมไปทำอะไร”

“บอกว่าจะช่วยตรวจเอกสารเกี่ยวกับการรังวัด”

“เคยส่งโฉนดตัวจริงให้เขาหรือไม่”

วาสนาก้มหน้า

“เคยค่ะ”

“เมื่อไร”

“ประมาณสองปีก่อน”

“คุณพ่อเป็นคนให้?”

“ดิฉันเป็นคนหยิบให้”

“คุณพ่อทราบหรือไม่”

“ทราบค่ะ”

“มีหลักฐานหรือไม่”

“มีแชตที่เฉลิมคุยกับดิฉัน”

“หลังจากนั้นได้โฉนดคืนหรือไม่”

วาสนาเงียบ

“ไม่ได้ค่ะ”

ธามวางปากกา

“คุณไม่ได้บอกเรื่องนี้ตั้งแต่แรก”

“ดิฉันกลัวคุณทนายจะคิดว่าดิฉันเป็นคนทำให้ที่ดินถูกขาย”

“การให้โฉนดแก่บุคคลอื่นไม่ได้ทำให้บุคคลนั้นมีอำนาจขายที่ดินโดยอัตโนมัติ แต่เป็นข้อเท็จจริงสำคัญที่ต้องตรวจร่วมกับหนังสือมอบอำนาจและการจดทะเบียน”

“ค่ะ”

“เฉลิมเคยขอให้คุณพ่อลงชื่อในกระดาษอะไรหรือไม่”

วาสนานิ่งไป

“เคยค่ะ”

“เอกสารอะไร”

“หนังสือมอบอำนาจเรื่องรังวัด”

“ลงชื่อเมื่อไร”

“ดิฉันจำวันไม่ได้”

“คุณอยู่ตอนลงชื่อหรือไม่”

วาสนาบีบสายกระเป๋าแน่น

“อยู่ค่ะ ตอนแรกดิฉันไม่กล้าบอก”

“ผมต้องทราบเรื่องที่คุณเห็นจริงทั้งหมดครับ แม้คุณจะกังวลว่าคำตอบนั้นจะเป็นผลเสีย”

เธอพยักหน้า

“ขณะนั้นเอกสารกรอกข้อความครบหรือยัง”

วาสนาเงียบไปเกือบครึ่งนาที

“ไม่แน่ใจค่ะ”

“คุณเห็นช่องเรื่องที่มอบอำนาจหรือไม่”

“เห็นค่ะ”

“มีข้อความอยู่หรือเปล่า”

วาสนาก้มหน้า

“ดิฉันจำได้ว่าตอนนั้นยังมีช่องว่างบางส่วน”

พิมพ์ชนกเงยหน้าจากสมุด วาสนาพูดต่อ

“เฉลิมบอกว่าจะเอาไปกรอกข้อมูลจากโฉนดให้ครบ”

“คุณเห็นคุณพ่อส่งเอกสารนั้นให้เฉลิมหรือไม่”

“เห็นค่ะ”

“เป็นเอกสารฉบับเดียวกับที่ใช้จดทะเบียนขายหรือไม่”

“ดิฉันไม่ทราบค่ะ”

เป็นคำตอบที่ถูก เธอไม่ได้เห็นเอกสารฉบับที่ใช้ขายในวันเกิดเหตุ

เขาจดลงสมุด

เคยลงชื่อหนังสือมอบอำนาจเรื่องรังวัดโดยมีช่องว่างบางส่วน — ต้องตรวจว่าเป็นเอกสารฉบับใด

ใต้บรรทัดนั้นเขาเขียนรายการที่ต้องขอดู ต้นฉบับ ร่องรอยการเขียนและการพิมพ์ วันเวลา และพยานที่เกี่ยวข้อง

ธามปิดสมุด

“คุณวาสนาครับ”

“คะ”

“ผมยังตอบไม่ได้ว่าใครทำผิด”

“ค่ะ”

“แต่ตอนนี้มีเรื่องหนึ่งที่เราต้องตรวจให้ชัดมากที่สุด”

“เรื่องอะไร”

“หนังสือที่คุณพ่อเคยลงชื่อเพื่อรังวัด กับหนังสือที่ใช้ขายที่ดิน เป็นคนละฉบับกันจริงหรือไม่”

วาสนาหน้าซีด

“ถ้าเป็นฉบับเดียวกันล่ะคะ”

“เราต้องตรวจว่าเอกสารถูกกรอกหรือเปลี่ยนข้อความเมื่อใด ใครเป็นผู้ดำเนินการ และคุณพ่อให้ความยินยอมต่อข้อความนั้นหรือไม่”

วาสนาก้มหน้า แล้วพูดเบา ๆ

“พ่อดิฉันอ่านเอกสารพวกนี้ไม่ค่อยเข้าใจค่ะ”

“หมายความว่าอย่างไรครับ”

“พ่ออ่านเขียนได้ตามปกติ แต่พวกเอกสารราชการยาว ๆ เขาไม่ค่อยเข้าใจ”

“ใครเป็นคนอ่านเอกสารให้พ่อฟังตามปกติ”

“ดิฉันค่ะ”

“แล้ววันที่ลงชื่อหนังสือมอบอำนาจเรื่องรังวัด ใครอ่านเอกสารให้พ่อฟัง”

วาสนาเงียบไปนาน

“เฉลิมค่ะ”

อ่านเนื้อเรื่องต่อ: บทที่ 2 — พยานในช่องสุดท้าย

แกะเกมทนาย — บทที่ 1

ทักษะหลัก: แยกปัญหาคดีที่ดินออกเป็นชั้นก่อนตั้งคำถาม

คดีนี้ต้องแยกปัญหาออกเป็นอย่างน้อยห้าชั้น ได้แก่ ความแท้ของลายมือชื่อ ความแท้และขอบเขตการแสดงเจตนามอบอำนาจ ความชอบด้วยกฎหมายของการจดทะเบียนโอน สิทธิของผู้รับโอนต่อที่อ้างความสุจริตและการเสียค่าตอบแทน และฐานสิทธิของทายาทในการดำเนินคดี

แบบหนังสือมอบอำนาจเกี่ยวกับที่ดิน ท.ด.21 ของกรมที่ดินให้ความสำคัญกับการระบุเรื่องและอำนาจที่มอบให้ชัดเจน มีคำเตือนเกี่ยวกับการกรอกข้อความให้ครบก่อนลงชื่อ รวมถึงการรับรองลายมือชื่อโดยพยาน จึงเป็นจุดตั้งต้นที่ดีสำหรับการออกแบบคำถามในนิยายเรื่องนี้

บทเรียนสำคัญ: อย่าถามเพียงว่าใครลงชื่อ แต่ต้องถามว่าเขาลงชื่อในเอกสารที่มีข้อความอะไร และในขณะนั้นเข้าใจและยินยอมให้ดำเนินการเรื่องใด

บทที่ 2

พยานในช่องสุดท้าย

ทักษะในบทนี้ ใช้หลักฐานแต่ละชิ้นตอบเฉพาะคำถามที่มันตอบได้

สำนักงานกฎหมายธาม
เวลา 19.34 น.

“ถ้าเป็นมนัสคนเดิมจริง ๆ พี่จะทำอย่างไรคะ”

ธามไล่ดูภาพลายมือชื่อจากหนังสือมอบอำนาจอยู่

“ทำคดีตามหลักฐาน”

“แต่เขาเคยเกี่ยวข้องกับคดีธนาและคดีลลิตานะคะ”

“การเคยเกี่ยวข้องกับคดีอื่น ไม่ได้พิสูจน์ว่าเขากระทำผิดในคดีนี้”

“หนูรู้ค่ะ”

“และอย่าเอาความรู้สึกจากคดีเก่ามาปนตอนดูเอกสารคดีนี้”

ธามขยายภาพส่วนลายมือชื่อพยาน ชื่อมนัสอยู่ใต้เส้นสำหรับลงลายมือชื่อ

เขาเปิดตัวอย่างลายมือชื่อมนัสอีกชุดขึ้นมาเทียบ จากสำเนาสัญญาว่าจ้างคิวที คอนซัลท์ ที่เขาลงนามฝ่ายบริษัทนพบุรีเครดิต ซึ่งอยู่ในแฟ้มคดีลลิตา

พิมพ์ชนกขยับเก้าอี้เข้ามาดู

“คล้ายกันมากค่ะ”

“ใช่”

“แปลว่าเป็นคนเดียวกันหรือคะ”

“ยังไม่พอ”

ธามปิดภาพ

“ชื่อกับนามสกุลเราเห็นตรงกันตั้งแต่วันนั้นแล้ว ที่ยังต้องตรวจคือข้อมูลระบุตัวจากเอกสารประกอบ และยืนยันตัวผู้ลงชื่อด้วยหลักฐานที่เหมาะสม”

“แล้วถ้าเป็นคนเดียวกันล่ะคะ”

“เราจะถามว่าเขารู้เห็นอะไรเกี่ยวกับการลงชื่อของประยูร”

ธามหยิบแบบหนังสือมอบอำนาจขึ้นมา

“ดูข้อความตรงนี้”

พิมพ์ชนกอ่าน

ข้าพเจ้า ขอรับรอง ว่า เป็น ลายมือชื่อ อัน แท้จริง ของ ผู้มอบอำนาจ และผู้มอบอำนาจได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

“แปลว่าพยานต้องเห็นตอนลงชื่อใช่ไหมคะ”

“ถ้าพยานลงชื่อรับรองข้อเท็จจริงตามข้อความนี้ ก็ต้องตรวจว่าเขาเห็นเหตุการณ์ตามที่รับรองจริงหรือไม่”

“แล้วถ้าไม่ได้เห็นล่ะคะ”

“คำรับรอง อาจ มีปัญหา ความน่าเชื่อถือ แต่ เรา ยัง ต้อง พิจารณา ว่า หนังสือมอบอำนาจ และ การแสดงเจตนา ของ ผู้มอบอำนาจมีหลักฐานอื่นรองรับหรือไม่”

ธามวางเอกสาร

“เรื่องนี้ไม่ใช่แค่จับผิดลายมือชื่อพยาน”

“แล้วคืออะไรคะ”

“คือการพิสูจน์ว่าเขาเห็นอะไรจริงในขณะรับรองเอกสาร”

1. เอกสารจากสำนักงานที่ดิน

สองวันต่อมา

สำเนาเอกสารการจดทะเบียนขายที่ดินที่ยื่นคำขอคัดไว้มาถึงสำนักงาน

เขาจัดเอกสารเป็นห้าชุด

หนึ่ง สำเนาหนังสือมอบอำนาจ

สอง สำเนาคำขอจดทะเบียน

สาม เอกสารเกี่ยวกับการซื้อขาย

สี่ หลักฐานแสดงตัวและเอกสารประกอบที่เปิดเผยได้ตามสิทธิ

ห้า รายการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน

พิมพ์ชนกไล่ดูทีละชุด

“พี่ธามคะ”

“ว่าไง”

“ในชุดที่สี่มีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของพยานสองคน ที่ยื่นแนบไว้กับหนังสือมอบอำนาจค่ะ”

ธามรับมา

บัตรใบที่สองเป็นของ

นายมนัส พิทักษ์วงศ์

เขาเปิดสำเนาสัญญาว่าจ้างฉบับเดิมจากแฟ้มคดีลลิตา ท้ายสัญญามีสำเนาบัตรของกรรมการผู้ลงนามแนบไว้

เลขประจำตัวประชาชนตรงกันทุกหลัก

“มีเหตุให้เชื่อว่าเป็นบุคคลเดียวกันมากขึ้น”

“แปลว่าใช่แล้วหรือคะ”

“เลขบัตรตรงกันมีน้ำหนักกว่าชื่อตรงกันมาก แต่บอกได้แค่ว่าพยานในหนังสือมอบอำนาจกับกรรมการที่ลงนามในสัญญาน่าจะเป็นคนเดียวกัน ยังไม่ได้บอกว่าเขาเห็นอะไรในห้องผู้ป่วย”

“แล้วทำไมนัสถึงมาเป็นพยานให้พ่อของวาสนาคะ”

“นั่นคือสิ่งที่เรายังไม่รู้”

ธามเปิดหนังสือมอบอำนาจ

วันที่ 12 ธันวาคม 2568

ผู้มอบอำนาจ ประยูร อินทร์คำ

ผู้รับมอบอำนาจ เฉลิม คำแสน

เรื่อง ขายที่ดินโฉนดเลขที่ตามที่ระบุ

ผู้รับโอน จิรภัทร วงศ์ชัย

พยาน จำนง สุขเกษม และมนัส พิทักษ์วงศ์

ธามไล่อ่านทีละบรรทัด

หนังสือให้อำนาจเฉลิมไปจดทะเบียนขายที่ดินแปลงดังกล่าว แต่มีข้อความหนึ่งที่สะดุดตา

รับเงินค่าซื้อขายแทนผู้มอบอำนาจได้

เขาขีดเส้นใต้

“พิมพ์”

“คะ”

“หนังสือมอบอำนาจฉบับนี้ไม่ได้ให้อำนาจแค่ไปลงชื่อขาย”

“แล้วอะไรอีกคะ”

“ยังมีข้อความให้รับเงินแทนด้วย”

“แปลว่าเฉลิมรับเงินหรือคะ”

“ยังไม่ทราบว่าได้รับจริงหรือไม่ แต่มีข้อความเรื่องอำนาจรับเงิน”

พิมพ์ชนกหยิบเอกสารซื้อขาย

“ในเอกสารการจดทะเบียนระบุราคาสิบแปดล้านบาทค่ะ”

“มีหลักฐานการชำระเงินจริงไหม”

“ในชุดนี้ยังไม่พบหลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีประยูรค่ะ”

“แล้วหลักฐานชำระให้เฉลิม?”

“ยังไม่พบเช่นกันค่ะ”

“ราคาที่ระบุในเอกสารจดทะเบียน กับจำนวนเงินและวิธีการที่จ่ายจริง ต้องตรวจแยกกัน”

“ถ้าไม่มีเงินเข้าบัญชีประยูร แปลว่าขายปลอมหรือคะ”

“ไม่ใช่โดยอัตโนมัติ เงินอาจจ่ายเป็นวิธีอื่นหรือจ่ายแก่ตัวแทนตามอำนาจที่มีจริง แต่ต้องมีหลักฐานที่ตรวจสอบได้”

ธามเขียนลงสมุด

ผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจรับเงินจริงหรือไม่

ผู้ซื้อชำระเงินให้ใคร

ผู้มอบอำนาจได้รับเงินหรือยินยอมให้รับแทนอย่างไร

ราคาในเอกสารกับราคาที่ตกลงจริงตรงกันหรือไม่

คำถามสี่ข้อนี้อาจช่วยพิสูจน์เจตนาในการซื้อขาย และอาจพาไปเจอข้อเท็จจริงที่เป็นผลเสียต่อวาสนา ถ้าประยูรได้รับเงินหรือแสดงเจตนาขายไว้จริง ธามเก็บไว้ครบทั้งสี่ข้อ

2. พ่อได้รับเงินจริงหรือไม่

วันรุ่งขึ้น

วาสนากลับมาที่สำนักงานพร้อมสำเนารายการเดินบัญชีธนาคารของประยูรบางช่วง ซึ่งวาสนาในฐานะทายาทได้รับมาตามขั้นตอนที่ธนาคารกำหนด

ธามไล่ดูรายการทีละหน้า

“คุณวาสนาครับ”

“คะ”

“คุณพ่อมีบัญชีธนาคารกี่บัญชี”

“เท่าที่ดิฉันทราบ สามบัญชีค่ะ”

“เอกสารที่นำมาเป็นของบัญชีไหน”

“บัญชีที่ใช้รับเงินบำนาญ”

“มีบัญชีอื่นหรือไม่”

“มีค่ะ แต่ยังไม่ได้เอกสาร”

“ถ้าอย่างนั้นเรายังสรุปไม่ได้ว่าไม่มีการรับเงิน”

“แต่บัญชีนี้ไม่มีเงินสิบแปดล้านเข้ามาเลยนะคะ”

“ครับ แต่ต้องตรวจบัญชีอื่นและวิธีการชำระตามเอกสารด้วย”

วาสนานิ่ง

“คุณทนายคิดว่าพ่ออาจขายเองจริง ๆ เหรอคะ”

“ผมต้องเปิดรับความเป็นไปได้ทุกด้านจนกว่าจะตรวจหลักฐานครับ”

“แต่พ่อไม่เคยบอกดิฉัน”

“การไม่บอกลูกไม่ได้ทำให้การขายเสียไปโดยตัวมันเอง”

วาสนาก้มหน้า

“สิ่งที่ต้องพิสูจน์คือคุณพ่อแสดงเจตนาขายหรือมอบอำนาจจริงหรือไม่ และการจดทะเบียนเกิดขึ้นโดยชอบหรือไม่”

“ค่ะ”

ธามหยิบเอกสารอีกฉบับ

“คุณพ่อเคยได้รับเงินก้อนใหญ่จากเฉลิมหรือจิรภัทรก่อนเสียชีวิตหรือไม่”

“ดิฉันไม่ทราบค่ะ”

“มีการนำเงินไปชำระหนี้ให้คุณพ่อหรือไม่”

“ไม่ทราบค่ะ”

“มีใครเคยบอกว่าคุณพ่อขายที่ดินเพื่อนำเงินไปรักษาตัวหรือเปล่า”

วาสนานิ่งไปก่อนตอบ

“เฉลิมเคยพูดค่ะ”

“พูดเมื่อไร”

“หลังพ่อเสียชีวิต”

“พูดว่าอย่างไร”

“เขาบอกว่าพ่อขายที่ดินเพื่อมีเงินใช้ตอนแก่”

“คุณถามเรื่องเงินไหม”

“ถามค่ะ”

“เขาตอบว่าอย่างไร”

“บอกว่าจัดการเรียบร้อยแล้ว”

“คุณมีหลักฐานบทสนทนาหรือไม่”

“มีแชตค่ะ”

ธามวงคำว่า จัดการเรียบร้อยแล้ว ไว้ในสมุด คำนี้อาจหมายถึงหลายอย่าง ต้องวางเทียบกับหลักฐานการชำระเงินก่อน

“คุณวาสนาครับ”

“คะ”

“เฉลิมเคยแสดงหลักฐานว่ารับเงินและส่งมอบเงินให้คุณพ่อหรือไม่”

“ไม่เคยค่ะ”

“คุณเคยขอหรือไม่”

“เคย”

“แล้วเขาตอบอย่างไร”

“บอกว่าหาเอกสารไม่เจอ”

ธามจด

“นี่เป็นอีกเรื่องที่ต้องตรวจครับ”

3. ลายมือชื่อที่อาจเป็นของจริง

เย็นวันนั้น

พิมพ์ชนกนำตัวอย่างลายมือชื่อประยูรที่ครอบครัวส่งมาวางเรียงบนโต๊ะ มีหลายช่วงเวลา สำเนาบัตรประชาชน เอกสารธนาคาร หนังสือมอบอำนาจเรื่องรังวัด และหนังสือเกี่ยวกับที่ดินที่ประยูรเคยลงชื่อ

ธามแยกตามวันที่

“พิมพ์”

“คะ”

“อย่าเรียงเฉพาะจากความคล้ายของตัวอักษร”

“แล้วเรียงจากอะไรคะ”

“วันที่ ชนิดเอกสาร สภาพต้นฉบับ และการยืนยันว่าเป็นตัวอย่างแท้”

“เพราะลายมือคนแก่เปลี่ยนได้หรือคะ”

“ลักษณะการเขียนอาจเปลี่ยนตามวัย สุขภาพ เครื่องเขียน และสภาพการณ์ แต่การประเมินความแท้จริงต้องใช้วิธีตรวจที่เหมาะสม ไม่ใช่เราเดาเอง”

เขาเลื่อนลายมือชื่อในหนังสือขายที่ดินมาวางข้างตัวอย่างเก่า ตัวอักษรตัวแรกคล้ายกัน เส้นท้ายชื่อสั่นเล็กน้อย ความสั่นแบบนี้เกิดได้จากหลายสาเหตุ ธามจดมันไว้ในช่องข้อสังเกต

“เราควรขอตรวจเอกสารต้นฉบับตามขั้นตอน”

พิมพ์ชนกพยักหน้า

“และอาจต้องใช้ผู้มีความเชี่ยวชาญตรวจเปรียบเทียบค่ะ”

“ใช่”

“ถ้าผลออกมาว่าเป็นลายมือชื่อพ่อจริงล่ะคะ”

“เรายังมีประเด็นเรื่องข้อความและการแสดงเจตนา”

“ถ้าผลออกมาว่าไม่ใช่ล่ะคะ”

“ก็เป็นหลักฐานสำคัญอีกด้านหนึ่ง แต่ยังต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือของผลตรวจร่วมกับพยานทั้งหมด”

ธามปิดแฟ้ม

“อย่าให้คดีนี้เหลือแค่คำถามว่าใครเขียนชื่อ บางครั้งชื่ออาจเป็นของจริง แต่ข้อความเหนือชื่ออาจเป็นเรื่องที่ผู้ลงชื่อไม่เคยยินยอม”

4. สายโทรศัพท์จากคนรับมอบอำนาจ

เวลา 20.41 น.

โทรศัพท์ของสำนักงานดังขึ้น

พิมพ์ชนกรับสาย

“สวัสดีค่ะ สำนักงานกฎหมายธาม”

เธอฟังผู้โทรแล้วหันมา

“พี่ธามคะ”

“ใคร”

“เฉลิมค่ะ”

“เขาต้องการอะไร”

“อยากคุยกับทนายเรื่องหนังสือมอบอำนาจค่ะ”

ธามรับสาย

“สวัสดีครับ ผมธาม”

เสียงชายวัยกลางคนดังขึ้น

“คุณรับเรื่องของวาสนาใช่ไหม”

“ครับ”

“เธอคิดว่าผมโกงที่ดินพ่อเธอ?”

“ผมยังไม่ได้มีข้อสรุปว่าคุณกระทำผิดครับ”

“แต่เธอไปขอเอกสารที่ดินมาแล้ว”

“การตรวจเอกสารเป็นเรื่องจำเป็นต่อการประเมินสิทธิ”

เฉลิมเงียบไป

“คุณทนาย ผมไม่ได้ปลอมลายมือชื่อประยูร”

“คุณทราบได้อย่างไรว่าลายมือชื่อในเอกสารเป็นของประยูร”

“ผมอยู่ตอนเขาเซ็น”

“คุณเห็นด้วยตนเอง?”

“เห็น”

“ที่ไหนครับ”

“โรงพยาบาล”

ธามจดทันที

“วันไหน”

“วันที่ในเอกสารนั่นแหละ”

“วันที่ 12 ธันวาคม 2568?”

“ใช่”

“เวลาใด”

เฉลิมนิ่ง

“จำไม่ได้”

“มีใครอยู่ด้วย”

“มี”

“ใครบ้าง”

“จำนงกับมนัส”

“ทั้งสองคนอยู่ในห้องขณะประยูรลงชื่อ?”

“อยู่”

“และข้อความมอบอำนาจให้ขายที่ดินถูกกรอกครบแล้วหรือไม่”

ปลายสายเงียบ

“ก็ต้องครบสิ”

“คุณจำได้จากการเห็นด้วยตนเองหรือกำลังอธิบายตามที่เข้าใจว่าควรเป็น”

เฉลิมเสียงแข็ง

“คุณกำลังจะกล่าวหาผมหรือ”

“ผมกำลังสอบถามข้อเท็จจริงครับ”

“ประยูรอยากขายเอง”

“คุณมีหลักฐานเกี่ยวกับการแสดงเจตนาของเขาหรือไม่”

“มี”

“อะไรครับ”

“คลิปวิดีโอ”

“คลิปอะไร”

“คลิปตอนประยูรพูดว่าจะขายที่ดิน”

พิมพ์ชนกเงยหน้าจากสมุด

ธามถามต่อ

“บันทึกเมื่อไร”

“วันเดียวกับที่เซ็น”

“ใครถ่าย”

“มนัส”

“มีไฟล์ต้นฉบับหรือไม่”

“ผมไม่รู้”

“คุณมีสำเนาหรือไม่”

“มี”

“คุณได้มาอย่างไร”

“มนัสส่งให้”

“ถ้าอย่างนั้นผมต้องดูที่มาของคลิป ดูว่าต่อเนื่องหรือไม่ และดูเนื้อหาทั้งหมดครับ”

เฉลิมหัวเราะเบา ๆ

“ถ้าคุณดูคลิป คุณจะรู้ว่าประยูรขายที่ดินเอง”

“ผมจะประเมินจากสิ่งที่คลิปแสดงจริง รวมทั้งหลักฐานอื่นครับ”

“คุณไม่เชื่อผม?”

“ผมยังไม่ตัดสินครับ”

เฉลิมเงียบไป

“ถ้าอย่างนั้นคุณไปถามมนัสเอง”

สายถูกตัด

ธามวางโทรศัพท์

พิมพ์ชนกถามทันที

“มีคลิปพ่อวาสนาพูดว่าจะขายที่ดินจริงเหรอคะ”

“เฉลิมอ้างว่ามี”

“ถ้ามีจริงก็เสียหายมากนะคะ”

“อาจเป็นหลักฐานสำคัญ แต่ยังต้องตรวจว่าเป็นคลิปอะไร บันทึกเมื่อใด และประยูรพูดเรื่องใด”

“ถ้าเขาพูดว่าขายจริงล่ะคะ”

“ยังต้องดูว่าเป็นที่ดินแปลงนี้ ขายให้ใคร ราคาเท่าไร และเกี่ยวข้องกับหนังสือมอบอำนาจฉบับใด”

ธามเปิดสมุด เขียนไว้หนึ่งประโยค

คำพูดว่าอยากขาย ไม่เท่ากับการมอบอำนาจให้บุคคลหนึ่งไปขายตามข้อความทุกข้อในเอกสาร

5. ชายในคลิปวิดีโอ

สองวันต่อมา

วาสนาส่งสำเนาคลิปที่เฉลิมนำมาให้ครอบครัวดู

ก่อนกดเล่น ธามจดที่มาของไฟล์ไว้ในสมุด สำเนาที่เฉลิมเอามาให้ครอบครัวดู ไม่ใช่ไฟล์ต้นฉบับ

ภาพเป็นห้องพักผู้ป่วย ชายสูงวัยใบหน้าซูบผอมนอนอยู่บนเตียง มีสายน้ำเกลืออยู่ข้างเตียง

เสียงชายอีกคนหนึ่งพูดจากนอกภาพ

“ลุงประยูรครับ”

ผู้ป่วยลืมตา

“อะไร”

“เรื่องที่ดินที่คุยกัน ลุงยังตกลงใช่ไหม”

ประยูรนิ่งไปก่อนตอบ

“เออ”

เสียงชายคนเดิมถามต่อ

“ให้เฉลิมไปจัดการแทนได้ใช่ไหม”

“เออ”

“แล้วถ้ามีเอกสารให้เซ็น ลุงเซ็นได้ใช่ไหม”

ประยูรมองไปนอกภาพ

“เอามาดู”

คลิปจบลง

พิมพ์ชนกนิ่ง

“พี่ธาม”

“ว่าไง”

“พ่อเขาตอบตกลงจริง ๆ ค่ะ”

“ตอบตกลงกับคำถามบางข้อในคลิป”

“แต่ไม่ได้พูดว่าจะขายที่ดินชัด ๆ นะคะ”

“ใช่”

“แล้วก็พูดว่าเอามาดูค่ะ”

“นั่นสำคัญ”

เขาเปิดคลิปอีกครั้ง ฟังคำถามทุกข้อ คำตอบของประยูรสั้นทุกคำ ตลอดคลิปไม่มีใครพูดถึงเลขโฉนด ชื่อผู้ซื้อ หรือราคา ไม่มีช่วงที่อ่านหนังสือมอบอำนาจให้ฟัง และไม่มีช่วงลงลายมือชื่อ

ธามกดหยุดภาพไว้ตรงท้ายคลิป

“คำถามที่เราต้องตรวจไม่ใช่แค่คลิปนี้จริงหรือไม่”

พิมพ์ชนกมองเขา

“แล้วอะไรคะ”

“คลิปนี้แสดงข้อเท็จจริงเรื่องใดได้จริง และเรื่องใดไม่ได้แสดง”

เขาเขียน

สิ่งที่เห็นในคลิป: ประยูรตอบรับคำถามบางข้อ และขอดูเอกสาร

สิ่งที่ยังไม่เห็น: การอ่านเอกสารฉบับขาย การตกลงราคา การลงลายมือชื่อ และความครบถ้วนของการแสดงเจตนา

“ต้องตรวจค่ะ ว่ามีคลิปก่อนหน้าหรือหลังจากนี้หรือไม่”

“ถ้าเป็นคลิปที่ตัดมาบางส่วน?”

“ต้องขอไฟล์ต้นฉบับและตรวจลำดับการบันทึกค่ะ”

“ถ้าไม่มีไฟล์ต้นฉบับ?”

“ก็ต้องประเมินข้อจำกัดของสำเนาและหลักฐานยืนยันอื่น ไม่ใช่ถือว่าคลิปปลอมทันทีค่ะ”

ธามพูดเสียงเบาลง

“คนในคลิปอาจยินยอมให้ดำเนินการบางอย่างจริง”

“ค่ะ”

“แต่เราไม่ควรเติมคำว่า ‘ขายที่ดินเจ็ดไร่สองงานให้จิรภัทรในราคา 18 ล้านบาท’ ลงในปากเขา หากเขาไม่ได้พูดเช่นนั้น และยังไม่มีหลักฐานอื่นรองรับ”

ภาพบนจอยังค้างอยู่ที่วินาทีสุดท้าย ประยูรหันหน้าไปทางคนนอกภาพ เหมือนยังรอให้ใครยื่นเอกสารมาให้ดู

อ่านเนื้อเรื่องต่อ: บทที่ 3 — คนที่เห็น แต่ไม่ได้อ่าน

แกะเกมทนาย — บทที่ 2

ทักษะหลัก: ใช้หลักฐานแต่ละชิ้นตอบเฉพาะคำถามที่มันตอบได้

บทนี้ฝึกการตรวจสอบหลักฐานหลายชนิดประกอบกัน ได้แก่ หนังสือมอบอำนาจ เอกสารการซื้อขาย รายการธนาคาร และคลิปวิดีโอ

หลักสำคัญคืออย่านำหลักฐานชิ้นหนึ่งไปตอบคำถามที่มันไม่ได้ตอบ เช่น คลิปที่แสดงว่าผู้ป่วยตอบตกลงกับคำถามทั่วไป ยังไม่เพียงพอในตัวเองให้พิสูจน์ว่าผู้ป่วยได้มอบอำนาจขายที่ดินแปลงเฉพาะตามข้อความครบถ้วนแล้ว

การลงชื่อในหนังสือมอบอำนาจ การกำหนดขอบเขตอำนาจ และการรับรองโดยพยานเป็นประเด็นที่ต้องตรวจแยกจากกัน โดยแบบ ท.ด.21 ของกรมที่ดินมีช่องระบุวัตถุประสงค์การ

มอบอำนาจและการรับรองการลงชื่อของผู้มอบอำนาจอย่างชัดเจน

บทเรียนสำคัญ: คลิปที่ผู้ป่วยตอบตกลง ไม่ได้พิสูจน์ข้อความทุกบรรทัดในหนังสือมอบอำนาจ